

ISSN 0774-7225

v.z.w. **ARABEL** a.s.b.l.

FEUILLE DE CONTACT

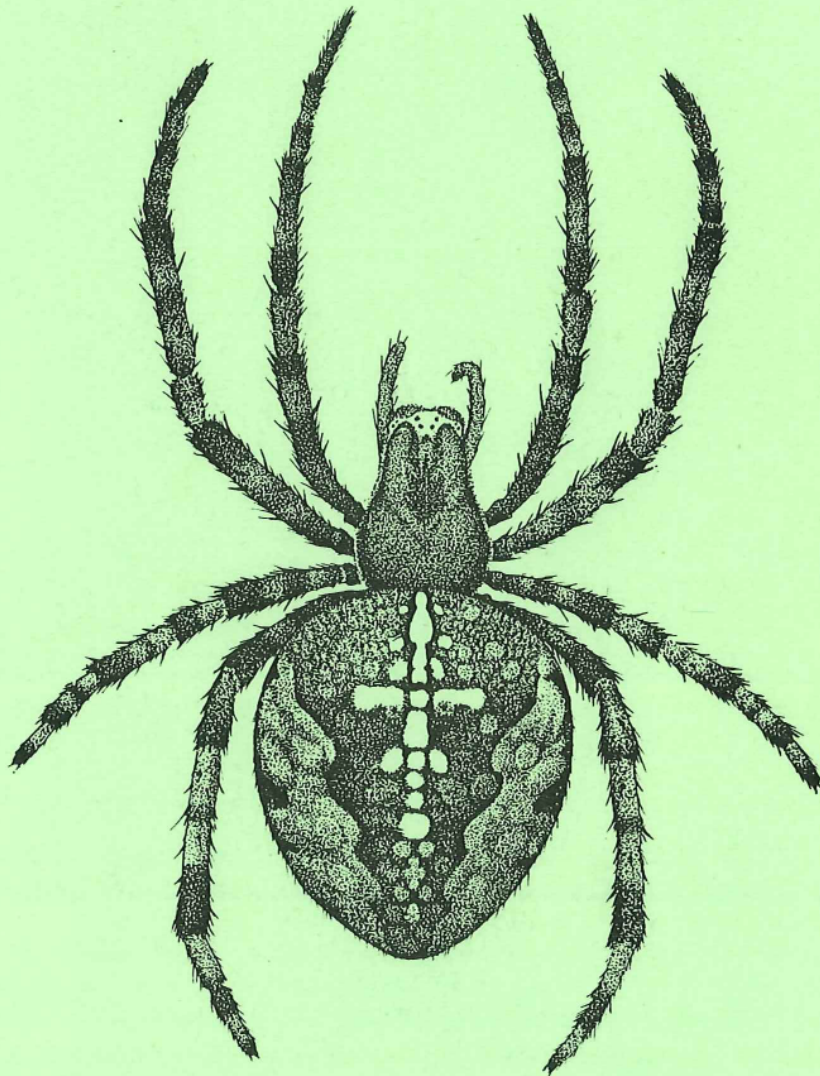
NIEUWSBRIEF

Société arachnologique de Belgique

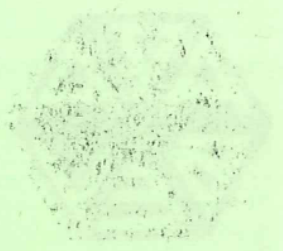
Belgische Arachnologische Vereniging

4

maart 1987 mars

BRUSSEL - BRUXELLES

ARABIA

REPRODUCTION

PROHIBITION

Le droit de reproduction est réservé

All rights reserved

1950

4

1950

v.z.w. **ARABEL** a.s.b.l.

Feuille de Contact

Société arachnologique de Belgique
Siège Social : Rue Vautier 29
1040 BRUXELLES

Nieuwsbrief

Belgische Arachnologische Vereniging
Sociale Zetel : Vautierstraat 29
1040 BRUSSEL

Compte / Rekening : 001-1662395-85 "Arabel-Gent"

maart 1987 mars

Président / Voorzitter : Jean Kekenbosch (I.R.Sc.N.B.); 29 rue Vautier
B-1040 Bruxelles

Secretaris / Secrétaire : Léon Baert (K.B.I.N.); Vautierstraat 29
B-1040 Brussel

Penningmeester / Trésorier : Jean-Pierre Maelfait (Vl. Inst. Natuurbehoud);
Monterreystraat 43, B-9000 Gent

Ondervoorzitter / Vice-Président : Rudy Jocqué (Mus. Centr. Afrika, Tervuren)

Administrateurs / Beheerders : Rop Bosmans (R.U.G.);
Jan Hublé (R.U.G.) en
Maurice Ransy (I.R.Sc.N.B.)

Redaktieraad en leescommissie

Jan Hublé (Redactie Nieuwsbrief), Jean Kekenbosch (Rédaction Feuille de Contact)
Léon Baert (Eindredactie) Jean-Pierre Maelfait en Rudy Jocqué.

Comité de Rédaction et de lecture

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DIVISION OF THE PHYSICAL SCIENCES
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
5708 SOUTH CAMPUS DRIVE
CHICAGO, ILLINOIS 60637

1994-1995

MEMORANDUM FOR THE RECORD

DATE: 10/15/94

TO: [Name]

FROM: [Name]

SUBJECT: [Topic]

1. [Text]

2. [Text]

3. [Text]

Notulen van de Algemene Vergadering

Eerste Algemene Vergadering van ARABEL gehouden op zaterdag 31 januari 1987 te 14u30 in het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, Vautierstraat 29, 1040 Brussel.

Aanwezig: M. Alderweireldt; L. Baert; L. Bara; J. Bosselaers; V. Bruynbroeck; J. Collard; C. Colson; J.M. Couvreur; R. De Keer; C. Devahif; J.F. Hermanns; J. Hublé; J. Jacobs; M. Janssen; H. Janssens; J. Kekenbosch; R. Kekenbosch; J.P. Maelfait; A. Radermecker; M. Ransy; L. Scevenels; H. Segers; J. Van Keer; H. Vanuytven; A. Verbruggen.

Verontschuldigd: K. Decler; B. Goethals; R. Jocqué; D. Wijnants.

1° Presidentiële toespraak :

Geachte Collega's,

Ik wens jullie allen welkom in de lokalen van het K.B.I.N. en ben zeer verheugd U zo talrijk bij de aanvang van onze eerste Algemene Vergadering te kunnen begroeten.

Deze Algemene Vergadering zal uit twee delen bestaan. Het eerste deel is louter administratief, het tweede deel zal gewijd worden aan een lezing door J.P. Maelfait en L. Baert over de Galapagos eilanden.

Mijn dank gaat naar de leden van de Raad die mij dit jaar bij het beheer van de Vereniging hebben geholpen, in het bijzonder onze secretaris en penningmeester, L. Baert en J.P. Maelfait, alsook naar Prof. Em. J. Hublé voor de vertaling van de franstalige artikels en voor de verzending van de correspondentie.

Mijn erkentelijkheid gaat eveneens naar de Directie van het K.B.I.N., voor het ons ter beschikking stellen van de lokalen voor onze samenkomsten.

Sinds haar oprichting als vzw is onze Vereniging voortdurend gegroeid en telt nu reeds meer dan 50 betalende leden. Laten we nu hopen dat we op deze goede weg niet blijven stagneren, maar dat het aantal leden nog zal blijven toenemen.

U hebt onlangs nummer 3 van onze "Nieuwsbrief" ontvangen en een reeks andere artikels wachten op publikatie, ze zijn bestemd voor ons volgend nummer. Voor verdere uitleg verwijs ik naar het hierna volgend verslag van de secretaris.

Onze financiële toestand is goed. Onze penningmeester, J.P. Maelfait, zal U dit straks bevestigen.

Ik beëindig deze korte toespraak met de hoop dat de "Belgische Arachnologische Vereniging" verder zal floreren en dat de leden ons interessante en originele artikels mogen toesturen voor publikatie in de "Nieuwsbrief".

Met dank voor jullie aandacht,

J. KEKENBOSCH
Voorzitter.

2° Verslag van de Secretaris :

Het voorbije jaar werden drie nummers van de Nieuwsbrief gepubliceerd met een totaal van 79 bladzijden. Voor het jaar 1987 worden eveneens drie nummers voorzien die in maart, juli en november zullen verschijnen. Ons volgend nummer, n° 4, zal de teksten bevatten van de mededelingen gehouden tijdens de laatste vergadering van 25 oktober 1986. Een aantal soortenlijsten en korte teksten die niet als mededeling werden ingediend, zullen naar het daaropvolgend nummer overgeheveld worden.

Wij danken Mevrouw M. Peeters voor het typwerk welke ze verricht voor de Nieuwsbrief.

3° Verslag van de penningmeester :

De inkomsten bedroegen 19.943 BF (waaronder de lidgelden van 1986 en gedeeltelijk 1987). De totale uitgaven bedroegen 6.585 BF (drukken van de nederlandse statuten). Op 31 december 1986 bedroeg het batig saldo 13.358 BF. Voor 1987 worden de inkomsten (resterende lidgelden 1987) op 9.000 BF en de uitgaven op 20.980 BF (waaronder het drukken van de franstalige statuten en het drukken van de Nieuwsbrief 1986 en 1987) geraamd.

4° Keuze van de jaarlijkse excursie :

Voorgestelde plaatsen :

voor de maand juni 1987 : De "Halde calaminaire du Rocheux et le Thier du Gibet" in de omgeving van Verviers (halde = ertsresidu). Voorstel ingediend door J.F. Hermanns;

voor de maand september 1987 : Vallei van de Zwarte Beek te Hoerselt (Beringen). Voorstel ingediend door J. Jacobs.

Beide voorstellen werden enthousiast goedgekeurd. Nadere informatie zal ons verstrekt worden tijdens de volgende vergadering.

5° Er werd unaniem beslist een I.S.S.N.-nummer voor de Nieuwsbrief aan te vragen, zodat de gepubliceerde mededelingen een officieel karakter krijgen.

6° Er werd eveneens besloten tot de oprichting van een bibliotheek. Telkens

de financiële toestand van de Vereniging het toelaat zullen een aantal, voor alle leden, interessante boeken aangekocht worden. De bibliotheek zal op het K.B.I.N. gevestigd worden en Maurice Ransy heeft de taak van bibliothecaris op zich genomen.

7° Varia :

- Marc Janssen meldt een nieuwe soort voor de Belgische araneofauna : Gnaphosa nigerrima L. Koch, gevangen te Rekem (Vallei van de Ziepbeek) tijdens de maand juni 1986 8 ♂♂, 8 ♀♀ door Piet Poot. De determinatie werd door Ute Grimm (Duitsland) bevestigd.

- Jan Bosselaers schenkt een fotocopij van twee artikels aan de zopas opgerichte bibliotheek. Nadien toont hij een schilderij, van zijn hand gemaakt, van een eigenaardig gestructureerde Nepalese hooiwagen.

- Volgende vergadering : 30 mei 1987 te 14u30 in de lokalen van het K.B.I.N.

P r o c è s - v e r b a l d e l ' A s s e m b l é e G é n é r a l e

Première Assemblée Générale d'ARABEL qui s'est tenue le samedi 31 janvier 1987 à 14 H 30 dans les locaux de l'Institut royal des Sciences naturelles de Belgique, rue Vautier 29, 1040 Bruxelles.

Présents: M. Alderweireldt, L. Baert; L. Bara; J. Bosselaers; V. Bruynbroeck; J. Collard; C. Colson; J.M. Couvreur; R. De Keer; C. Devahif; J.F. Hermanns; J. Hublé, J. Jacobs; M. Janssen; H. Janssens; J. Kekenbosch; R. Kekenbosch; J.P. Maelfait; A. Radermecker; M. Ransy; L. Scevenels; H. Segers; J. Van Keer; H. Vanuytven; A. Verbruggen.

Exusés: K. Decler; B. Goethals; R. Jocqué; D. Wijnants.

1° Allocution présidentielle :

Chers collègues,

Je vous souhaite la bienvenue dans les locaux de l'Institut royal des Sciences naturelles de Belgique et je suis très heureux de vous voir si nombreux pour cette première Assemblée Générale Ordinaire.

Cette Assemblée Générale sera divisée en 2 parties. La première sera administrative, la seconde partie sera consacrée à l'exposé de J.P. Maelfait et L. Baert au sujet des îles Galapagos.

Je remercie les membres du Comité qui tout au long de cette année m'ont aidé dans la gestion de notre Société, et plus particulièrement nos dévoués Secrétaire et Trésorier, L. Baert & J.P. Maelfait, ainsi que le Prof. Hon. J. Hublé pour la traduction des articles francophones et l'expédition du courrier.

Ma gratitude va également à la Direction de l'Institut royal des Sciences naturelles de Belgique, pour les locaux qu'elle met à notre disposition pour y tenir nos réunions.

Depuis sa création en a.s.b.l., notre Société n'a cessé de prospérer, nous sommes déjà à plus de cinquante membres en règle de cotisation, espérons que nous ne nous arrêterons pas en si bon chemin et que le nombre de membres ira en s'accroissant.

Vous venez, d'autre part, de recevoir le n° 3 de notre "Feuille de Contact" déjà d'autres articles attendent d'être publiés, ce sera pour les prochains numéros, notre Secrétaire aura l'occasion de vous en dire plus long lors de son exposé sur le Secrétariat de la Société.

Notre situation financière est bonne, J.P. Maelfait, notre Trésorier vous confirmera cela lors de son intervention prévue au point 3 de l'ordre du jour.

Je termine cette courte allocution en espérant que la "Société arachnologique de Belgique" continuera à prospérer et que ses membres continueront à nous faire parvenir de nombreux et intéressants articles originaux aux fins de publication.

Je vous remercie de votre aimable attention.

J. KEKENBOSCH
Président.

2° Rapport du Secrétaire :

Au cours de l'année écoulée, trois fascicules de la "Feuille de Contact" ont été publiés avec un total de 79 pages. Pour 1987 nous prévoyons également trois numéros, ils paraîtront en mars, juillet et novembre. Le numéro 4, contiendra les communications faites lors de la réunion du 25 octobre 1986. Des listes d'espèces et quelques textes n'ayant pas fait l'objet d'une communication verbale, seront publiés dans le fascicule n° 5.

Nous remercions Mme M. Peeters pour la dactylographie des textes de notre "Feuille de Contact".

3° Rapport du Trésorier :

Les recettes s'élevaient à 19.943 FB (cotisations 1986 et partiellement 1987). Les dépenses totales s'élevaient à 6.585 FB (impression des statuts en néerlandais). Au 31 décembre 1986, le solde était de 13.358 FB. Nous prévoyons pour 1987 une recette (cotisations restantes 1987) de 9.000 FB et une dépense de 20.980 FB (dont l'impression des statuts en français et l'impression de la Feuille de Contact pour 1986 et 1987).

4° Choix des excursions annuelles :

Sites proposés :
pour le mois de juin 1987 : "La Halde calaminaire de Rocheux et le Thier du Gibet" (environs de Verviers). Proposition faite par J.F. Hermanns;
pour le mois de septembre 1987 : La Vallée de la "Zwarte Beek" à Hoerselt (Beringen). Proposition faite par J. Jacobs.

Ces deux projets sont acceptés avec enthousiasme. Des informations plus précises concernant ces excursions seront données lors de notre prochaine réunion.

5° Il est décidé à l'unanimité d'introduire une demande de numéro ISSN pour la "Feuille de Contact" afin de donner à cette publication un caractère officiel.

6° Il est également décidé que la Société se constitue, petit à petit, une bibliothèque. Des livres intéressants les membres seront acquis, pour autant que la situation financière de notre Société le permettra. La bibliothèque ainsi constituée sera déposée à l'I.R.S.N.B., Mr M. Ransy a accepté d'en assurer la gestion.

7° Varia :

- Marc Janssen signale une nouvelle espèce pour la faune aranéologique de notre pays, il s'agit de Gnaphosa nigerrima L. Koch, 8♂♂, 8♀♀ capturés à Rekem (vallée du Ziepbeek), VI.1986 (leg. P. Poot). La détermination en a été confirmée par U. Grimm (Allemagne).

- Jan Bosselaers fait don à notre bibliothèque de photocopies de deux publications. Il fait également circuler une peinture, peinte de sa main, d'un Opilion du Népal, à la structure très bizarre.

- Prochaine réunion : 30 mai 1987 à 14.30 H dans les locaux de l'I.R.S.N.B.

Nieuwe leden - Nouveaux membres

BRUYNBROECK Viviane, Duindistellaan 40, B-8370 Blankenberge,
voorgesteld door J.P. Maelfait en R. De Keer;

DEVAHIF Christian, Rue Cardinal Mercier 17, B-7980 Stambruges,
voorgesteld door L. Baert en J. Kekenbosch;

JANSSENS Hugo, Borreweg 32, B-1500 Halle (Brabant),
voorgesteld door L. Baert en J.P. Maelfait;

LISSENS Ann, Wolvengracht 32, B-9910 Mariakerke (Gent),
voorgesteld door J.P. Maelfait en M. Alderweireldt;

WERGIFOSSE-MAQUINAY, Rue Mathieu Regnier 4, B-4860 Pepinster,
voorgesteld door J.P. Maelfait en J. Kekenbosch.

DE SPINNENFAUNA IN HET NATUURRESERVAAT

"HET HAGEVEN" TE NEERPELT, BELGISCH LIMBURG.

Marc JANSSEN

Weg naar Ellikom 130, B-3578 MEEUWEN

Samenvatting :

Gedurende twaalf maanden werd het genoemde gebied met 16 bodemvallen bemonsterd. Meer dan vijfduizend volwassen spinnen kwamen hierin terecht. Na determinatie bleken 160 soorten aanwezig te zijn, verdeeld over 20 families.

Macrargus carpenteri (O.P.CAMBRIDGE) en Neon valentulus FALCONER zijn nieuw voor de Belgische spinnenfauna.

Summary :

This paper gives a contribution to the knowledge of the spider fauna of the nature reserve "Het Hageven", Neerpelt, Province of Limburg, Belgium.

Macrargus carpenteri (O.P.CAMBRIDGE) and Neon valentulus FALCONER are new for the Belgian spiderfauna.

Résumé :

Pendant douze mois l'aire sus-mentionnée a été étudiée par la méthode du piègeage. Plus de 5.000 araignées adultes furent capturées. Après détermination, il apparaît que 160 espèces, réparties entre 20 familles sont présentes dans cette réserve.

Macrargus carpenteri (O.P. CAMBRIDGE) et Neon valentulus FALCONER sont nouveaux pour la faune de Belgique.

Het Hageven is gelegen in het Noorden van de provincie Limburg, 155 ha groot, en vormt gedeeltelijk de grens met Nederland, waar het verderop beschermd natuurgebied is, genaamd "De Plateaux". Op vraag van de heer H. Lehaen, conservator van Het Hageven, werden er spinnen verzameld door middel van bodemvallen. In de omgeving van het Pijnven, waar enkele verschillende biotopen vrij dicht bij elkaar liggen, werden 4 series van 4 bodemvallen geplaatst (formoloplossing 4 %).

Gedurende een jaarcyclus (augustus 1985 - augustus 1986) werden, met uitzondering van de wintermaanden, de vallen iedere 14 dagen ververst.

Bemonsterde biotopen:

Station 1 : N.O. helling van een landduin, begroeid met buntgras, pijpestro, typische duinvegetaties en in de lagere delen plaatselijk pitrus, mattenbies, enz.

Station 2 : Z.W. helling van dezelfde landduin met ongeveer eenzelfde plantengroei; plaatselijk Calluna heide.

Station 3 : overgang van een bosrand (dennebomen) naar het Pijnven, begroeid met pijpestro, gagelstruiken en pitrus.

Station 4 : overgang van de oever van het ven (Erica heide) naar Calluna heide

en vliegdenen.

In totaal werden 5425 volwassen spinnen verzameld, waaronder 3702 ♂♂ (68 %) en 1723 ♀♀ (32 %), verdeeld over 20 families en 160 soorten. Zeven soorten (4,3 %) vertegenwoordigen 60,5 % van alle gevangen spinnen met name :

1. <i>Pardosa pullata</i>	978 individuen = 18 %
2. <i>Trochosa terricola</i>	347 " = 6,4 %
3. <i>Walckenaeria atrotibialis</i>	169 " = 3,1 %
4. <i>Pocadicnemis juncea</i>	274 " = 5 %
5. <i>Centromerita concinna</i>	542 " = 10 %
6. <i>Macrargus rufus</i>	217 " = 4 %
7. <i>Lepthyphantes mengei</i>	769 " = 14 %

Twee soorten zijn nieuw voor de Belgische spinnenfauna met name :

Macrargus carpenteri (O.P.CAMBRIDGE): 4 ♂♂, reeds vermeld in Nieuwsbrief ARABEL 2, p. 21-22;

Neon valentulus FALCONER: 1 ♂ op de helling van een landduin, periode 4.VI-18.VI.1986, en 1 ♀ tussen pijpestro en verspreid staande dennenbomen, periode 18.VI-3.VII.1986.

Verspreiding : alle ons omringende landen, maar toch vrij zeldzaam.

Enkele vermeldenswaardige vangsten voor Limburg en België zijn :

Micaria fulgens (WALCK.): 2 ♂♂ en 4 ♀♀, gelijkmatig verdeeld over de Stations 2, 3 en 4.

Tweede gepubliceerde vindplaats voor Limburg, na As (J. Kekenbosch, 1959). In 1982 door Puts in Thiers de Nivelles (Luik) aangetroffen.

Micaria dives (LUCAS): 15 ♂♂ en 6 ♀♀ uitsluitend aanwezig in de landduinen.

Tweede vindplaats voor Limburg, na As (J. Kekenbosch, 1958). Verder bekend van Kalmthout (Becker, 1896), De Panne (Hublé, 1976) en Nieuwpoort (Hublé & Maelfait, 1982).

Zora silvestris KULCZ.: 11 ♂♂ en 1 ♀ voornamelijk in de landduinen.

Tweede vindplaats voor Limburg en België na de St. Martensheide te Bree (Janssen, 1979).

Synageles hilarulus (C.L.K.): 1 pas verveld ♂ op de helling van een landduin (3.IV-7.V.1986).

Vijfentwintig jaar geleden werd deze springspin voor het eerst vermeld door J. Kekenbosch (1961).

Arctosa figurata (SIMON): 8 ♂♂ in bodemvallen aan de oever van het Pijnven.

In de provincie Antwerpen werd deze spin voor het eerst in ons land gevangen door Jocqué (1977).

Enkele kms verder over de Nederlandse grens werd A. figurata vrij algemeen aangetroffen in "De Kempen", prov. N. Brabant (Tutelaers, 1978).

Dipoena prona (MENGE): 2 ♂♂ en 1 ♀ in de landduinen.

Derde vindplaats in België na De Panne (1912) in W.Vl. en Ozo-Izier (1958) in de Prov. Luxemburg (Baert, Bosselaers & Kekenbosch, 1984).

Centromerus incultus FALCONER: 1 ♂ in een klein perceel "Laagveen" aan de voet van een landduin (23.I-7.V.1986).

In 1982 werd C. incultus voor het eerst aangetroffen in een moerasgebied

(Leiemeersen) te Oostkamp, prov. W. Vlaanderen (Decleer, 1984).

Centromerus pabulator (CAMBR.): 25 ♂♂ en 6 ♀♀ aanwezig in alle vier Stations, in de maanden november, december en januari.

Eerste vindplaats voor Limburg, maar reeds gekend in de prov. Namen en Luxemburg (Becker, 1896), Luik (Baert & Kekenbosch, 1982) en Antwerpen (Jocqué 1979-1980).

Nomenclatuur

Bosmans, R. & Maelfait, J.P., 1986. Herziene soortenlijst van de Belgische spinnen. Nwsbr. Belg. Arachnol. Ver., 3: 9-28.

Dankwoord

Met dank aan de heer H. Lehaen, conservator van Het Hageven, die dit onderzoek heeft mogelijk gemaakt. Tevens wil ik de heer J. Vanhout, beëdigd wachter, en de D.A.C.-ploeg ter plaatse, van harte danken voor de korrekte en bereidwillige medewerking.

Tenslotte ben ik dank verschuldigd aan de heren Dr. L. Baert, Dr. R. Bosmans en Dr. J.P. Maelfait voor enerzijds het bevestigen en nazien van enkele determinaties en anderzijds het opzoeken van verschillende publicaties.

Referenties

Baert, L. & Kekenbosch, J., 1982. Araignées des Hautes Fagnes. II. Ecologie. Bull. K. Belg. Inst. Nat. Wet., 54(1): 1-21.

Baert, L., Bosselaers, J. & Kekenbosch, J., 1984. Araignées nouvelles ou rares pour la faune Belge. Bull. Annl. Soc. r. belge Ent., 20: 318-321.

Becker, L., 1896. Les Arachnides de Belgique, 2 & 3. Ann. Mus. R. Hist. Nat. Belg., 12: 1-378.

Decleer, K., 1984. Centromerus incultus FALC., nieuw voor de Belgische spinnenfauna. Notulen Arabel, 17 maart 1984: 2.

Helsdingen, P.J. van, 1980. Novus catalogus Araneorum. Hucusque in Hollandia inventarum. Rijksmus. Natuur. Hist. Biblio., Leiden, 145 pp.

Hublé, J., 1976. Bodemspinnen van duinmoeras en helmduinen in het Staatsnatuurreservaat "De Westhoek". Biol. Jb. Dodonaea, 44: 226-230.

Hublé, J. & Maelfait, J.P., 1981(82). Analysis of the Spider Fauna from a North and a South Facing Slope of a Coastal Dune (Belgium). Faun.-ökol. Mitt., 5: 175-189.

Janssen, M., 1979. Spinnenfauna in en rond het Stamprooierbroek, Limburg, België. Stencil Wielewaal, 43 pp.

Jocqué, R., 1977. Contribution à la connaissance des araignées de Belgique IV. Biol. Jb. Dodonea, 45: 141-149.

Kekenbosch, J., 1961. Notes sur les araignées de la faune de Belgique IV, Salticidae. Bull. Inst. r. sc. nat. Belg., 37(43): 1-29.

- Kekenbosch, J., 1961. Araignées nouvelles pour la faune de Belgique: Synageles hilarulus (C. KOCH). Bull. Annl. Soc. ent. Belg., 94(IX-XI): 229.
- Ledoux, J.C., 1970-1972. Notes d'Aranéologie: 2. Quelques captures intéressantes dans le Sud-Est de la France. Bull. Soc. Et. Sci. nat. Vaucluse, 93-95.
- Locket, G.H. & Millidge, A.F., 1951/1953. British Spiders 1 & 2: 1-310 & 1-449. Ray Society, London.
- Locket, G.H., Millidge, A.F. & Merrett, P., 1974. British Spiders 3: 1-314, Ray Society, London.
- Roberts, M.J., 1958. The spiders of Great-Britain and Ireland, 1: 1-229, Harley Books.
- Tutelaers, P., 1978. Spinnen uit de Kempen, Noord-Brabant (Araneae). Entomologische Berichten, 38: 85-90.
- Wiehle, H., 1956. Spinnentiere oder Arachnoidea. X. 28. Familie Linyphiidae. Tierwelt Dtl., 44: 1-337.
- Wiehle, H., 1960. Spinnentiere oder Arachnoidea. XI. Micryphantidae. Tierwelt Dtl., 47:1-620.
- Wunderlich, J., 1979. Revision der europäischen Arten der Gattung Micaria Westring 1851, mit Anmerkungen zu den übrigen paläarktischen Arten. (Arachnida: Araneida: Gnaphosidae). Zool. Beiträge. (N.F.), 25: 233-342.

Scortenlijst.

	♂♂	♀♀
<i>Atypus affinis</i> EICHWALD	13	
<i>Lathys humilis</i> (BL.)	4	
<i>Drassodes cupreus</i> (BL.)	10	13
<i>Drassodes lapidosus</i> (WALCK.)	1	
<i>Drassodes pubescens</i> (TH.)	17	5
<i>Haplodrassus signifer</i> (C.L.K.)	23	6
<i>Phaeocedus braccatus</i> (L.K.)	1	1
<i>Drassyllus pusillus</i> (C.L.K.)	1	1
<i>Zelotes electus</i> (C.L.K.)	14	4
<i>Zelotes latreillei</i> (SIMON)	13	12
<i>Zelotes serotinus</i> (L.K.)	15	15
<i>Zelotes petrensis</i> (C.L.K.)	27	13
<i>Gnaphosa leporina</i> (L.K.)	2	
<i>Micaria fulgens</i> (WALCK.)	2	4
<i>Micaria pulicaria</i> (SUND.)	22	33
<i>Micaria dives</i> (LUCAS)	15	6
<i>Clubiona reclusa</i> O.P. CMAB.		1
<i>Clubiona terrestris</i> WESTR.		1
<i>Clubiona neglecta</i> O.P. CAMB.	8	2
<i>Clubiona compta</i> C.L.K.	3	
<i>Clubiona diversa</i> O.P. CAMB.	24	4
<i>Clubiona subtilis</i> L.K.	12	11
<i>Cheiracanthium virescens</i> (SUND.)	2	2
<i>Phrurolithus festivus</i> (C.L.K.)	10	3
<i>Agroeca brunnea</i> (BL.)	1	
<i>Agroeca proxima</i> (O.P. CAMB.)	53	14
<i>Agroeca lusatica</i> (L.K.)	1	
<i>Zora spinimana</i> (SUND.)	41	14
<i>Zora silvestris</i> KULCZ.	11	1
<i>Xysticus cristatus</i> (CL.)	1	
<i>Xysticus audax</i> (SCHRANK)	1	
<i>Xysticus erraticus</i> (BL.)		1
<i>Philodromus aureolus</i> (CL.)	1	
<i>Thanatus striatus</i> C.L. KOCH	12	7
<i>Tibellus oblongus</i> (WALCK.)	1	
<i>Heliophanus flavipes</i> (HAHN)	1	
<i>Neon reticulatus</i> (BL.)	10	4
<i>Neon valentulus</i> FALCONER	1	1
<i>Euophrys frontalis</i> (WALCK.)	11	5
<i>Euophrys aequipes</i> (O.P. CAMB.)	3	
<i>Aelurillus v-insignitis</i> (CL.)	5	3
<i>Synageles hilarulus</i> (C.L.K.)	1	
<i>Myrmarachne formicaria</i> (DE GEER)	1	1
<i>Pardosa monticola</i> (CL.)		1
<i>Pardosa pullata</i> (CL.)	675	303
<i>Pardosa prativaga</i> (L. KOCH)		2
<i>Pardosa nigriceps</i> (TH.)	69	13
<i>Pardosa lugubris</i> (WALCK.)	1	1
<i>Pardosa proxima</i> (C.L. KOCH)		1
<i>Hygrolycosa rubrofasciata</i> (OHLERT)	17	
<i>Xerolycosa nemoralis</i> (WESTR.)		4
<i>Alopecosa pulverulenta</i> (CL.)	83	13
<i>Alopecosa accentuata</i> (LATR.)	10	8

	♂♂	♀♀
<i>Alopecosa fabrilis</i> (CL.)	5	1
<i>Trochosa ruricola</i> (DE GEER)	17	6
<i>Trochosa terricola</i> TH.	260	87
<i>Arctosa perita</i> (LATR.)	1	1
<i>Arctosa leopardus</i> (SUND.)	4	3
<i>Arctosa figurata</i> (SIMON)	8	
<i>Pirata hygrophilus</i> TH.	15	28
<i>Pirata uliginosus</i> (TH.)	37	9
<i>Pirata latitans</i> (BL.)	2	2
<i>Pirata piscatorius</i> (CL.)	1	
<i>Pirata piraticus</i> (CL.)		1
<i>Pirata tenuitarsis</i> SIMON	2	
<i>Pisaura mirabilis</i> (CL.)		
<i>Argyroneta aquatica</i> (CL.)	1	
<i>Agelena labyrinthica</i> (CL.)	3	1
<i>Tegenaria atrica</i> C.L. KOCH	5	
<i>Tegenaria agrestis</i> (WALCK.)	6	1
<i>Antistea elegans</i> (BL.)	52	4
<i>Hahnna montana</i> (BL.)	15	3
<i>Hahnna nava</i> (BL.)	18	3
<i>Hahnna helveola</i> SIMON	48	32
<i>Ero cambridgei</i> KULCZ.	1	
<i>Ero furcata</i> (VILLERS)	1	1
<i>Euryopis flavomaculata</i> (C.L. KOCH)	27	10
<i>Dipoena prona</i> (MENGE)	2	1
<i>Crustulina guttata</i> (WIDER)	9	
<i>Theridion bimaculatum</i> (LINN.)	3	2
<i>Enoplognatha thoracica</i> (HAHB)	3	
<i>Robertus lividus</i> (BL.)	13	
<i>Pholcomma gibbum</i> (WESTR.)	9	3
<i>Tetragnatha extensa</i> (LINN.)	1	
<i>Tetragnatha montana</i> SIMON	1	
<i>Pachygnatha clercki</i> SUND.	7	5
<i>Pachygnatha degeeri</i> SUND.	11	
<i>Metellina segmentata</i> (CL.)		1
<i>Araneus diadematus</i> CL.		5
<i>Araneus quadratus</i> CL.		2
<i>Neoscona adianta</i> (WALCK.)		1
<i>Cercidia prominens</i> (WESTR.)	1	
<i>Ceratinella brevis</i> (WIDER.)	6	1
<i>Walckenaeria acuminata</i> BL.	11	8
<i>Walckenaeria antica</i> (WIDER)	17	39
<i>Walckenaeria cucullata</i> (C.L.K.)	19	3
<i>Walckenaeria atrotibialis</i> (O.P.C.)	75	94
<i>Walckenaeria dysderoides</i> (WIDER)	11	2
<i>Walckenaeria nudipalpis</i> (WESTR.)	7	
<i>Walckenaeria monoceros</i> (WIDER)	12	1
<i>Walckenaeria furcillata</i> (MENGE)	15	25
<i>Walckenaeria cuspidata</i> (BL.)	58	23
<i>Entelecara congenera</i> (O.P.C.)		1
<i>Metopobactrus prominulus</i> (O.P.C.)	8	2
<i>Gonatium rubens</i> (BL.)	5	1
<i>Peponocranium ludicrum</i> (O.P.C.)	48	4
<i>Pocadicnemis pumila</i> (BL.)	2	
<i>Pocadicnemis juncea</i> LOCKET & MILL.	210	64

visuele waarnemingen
(pro-adult)

	♂♂	♀♀
<i>Hypselistes jacksoni</i> (O.P.C.)	1	
<i>Oedothorax fuscus</i> (BL.)	18	12
<i>Oedothorax retusus</i> (WESTR.)	5	
<i>Trichopterna cito</i> (O.P.C.)	1	
<i>Cnephalocotes obscurus</i> (BL.)	11	2
<i>Acartauchenius scurrilis</i> (O.P.C.)		3
<i>Tiso vagans</i> (BL.)		1
<i>Minyriolus pusillus</i> (WIDER)	19	2
<i>Tapinocyba praecox</i> (O.P.C.)	14	
<i>Tapinocyba insecta</i> (L. KOCH)		1
<i>Gongylidiellum latebricola</i> (O.P.C.)	24	1
<i>Micrargus herbigradus</i> (BL.)	6	2
<i>Diplocephalus cristatus</i> (BL.)	1	
<i>Diplocephalus permixtus</i> (O.P.C.)	2	
<i>Araeoncus humilis</i> (BL.)	3	
<i>Typhochrestus digitatus</i> (O.P.C.)	1	
<i>Erigone dentipalpis</i> (WIDER)	7	3
<i>Erigone atra</i> (BL.)	51	25
<i>Erigone longipalpis</i> (SUND.)		2
<i>Erigone vagans</i> AUDOUIN	6	
<i>Mioxena blanda</i> (SIMON)	2	1
<i>Meioneta rurestris</i> (C.L. KOCH)	11	2
<i>Meioneta saxatalis</i> (BL.)	6	
<i>Meioneta beata</i> (O.P.C.)	90	5
<i>Syedra gracilis</i> (MENGE)	1	1
<i>Centromerus sylvaticus</i> (BL.)	3	3
<i>Centromerus dilutus</i> (O.P.C.)	28	25
<i>Centromerus incultus</i> FALCONER	1	
<i>Centromerus pabulator</i> (CAMBR.)	25	6
<i>Tallusia experta</i> (O.P.C.)	13	17
<i>Centromerita bicolor</i> (BL.)	3	
<i>Centromerita concinna</i> (TH.)	304	238
<i>Saaristoa abnormis</i> (BL.)	2	
<i>Macrargus rufus</i> (WIDER)	150	67
<i>Macrargus carpenteri</i> (O.P.C.)	4	
<i>Bathyphantes gracilis</i> (BL.)	40	2
<i>Bathyphantes parvulus</i> (WESTR.)	13	3
<i>Bathyphantes nigrinus</i> (WESTR.)		1
<i>Kaestneria pullata</i> (O.P.C.)	1	
<i>Tapinopa longidens</i> (WIDER)	1	
<i>Taranucus setosus</i> (O.P.C.)	1	1
<i>Stemonyphantes lineatus</i> (LINN.)	34	13
<i>Floronia bucculenta</i> (CL.)	1	
<i>Lepthyphantes minutus</i> (BL.)	2	1
<i>Lepthyphantes tenuis</i> (BL.)	11	7
<i>Lepthyphantes zimmermanni</i> BERTKAU		1
<i>Lepthyphantes cristatus</i> (MENGE)		2
<i>Lepthyphantes mengei</i> KULCZ.	516	253
<i>Lepthyphantes flavipes</i> (BL.)	1	
<i>Lepthyphantes tenebricola</i> (WIDER)	3	3
<i>Lepthyphantes ericaeus</i> (BL.)	20	5
<i>Microlinyphia pusilla</i> (SUND.)	2	2

Year	Age	Sex	Weight (kg)	Length (cm)	Condition
1950	8	♂	1.2	10.5	Good
1951	9	♂	1.5	12.0	Good
1952	10	♂	1.8	13.5	Good
1953	11	♂	2.1	15.0	Good
1954	12	♂	2.4	16.5	Good
1955	13	♂	2.7	18.0	Good
1956	14	♂	3.0	19.5	Good
1957	15	♂	3.3	21.0	Good
1958	16	♂	3.6	22.5	Good
1959	17	♂	3.9	24.0	Good
1960	18	♂	4.2	25.5	Good
1961	19	♂	4.5	27.0	Good
1962	20	♂	4.8	28.5	Good
1963	21	♂	5.1	30.0	Good
1964	22	♂	5.4	31.5	Good
1965	23	♂	5.7	33.0	Good
1966	24	♂	6.0	34.5	Good
1967	25	♂	6.3	36.0	Good
1968	26	♂	6.6	37.5	Good
1969	27	♂	6.9	39.0	Good
1970	28	♂	7.2	40.5	Good
1971	29	♂	7.5	42.0	Good
1972	30	♂	7.8	43.5	Good
1973	31	♂	8.1	45.0	Good
1974	32	♂	8.4	46.5	Good
1975	33	♂	8.7	48.0	Good
1976	34	♂	9.0	49.5	Good
1977	35	♂	9.3	51.0	Good
1978	36	♂	9.6	52.5	Good
1979	37	♂	9.9	54.0	Good
1980	38	♂	10.2	55.5	Good
1981	39	♂	10.5	57.0	Good
1982	40	♂	10.8	58.5	Good
1983	41	♂	11.1	60.0	Good
1984	42	♂	11.4	61.5	Good
1985	43	♂	11.7	63.0	Good
1986	44	♂	12.0	64.5	Good
1987	45	♂	12.3	66.0	Good
1988	46	♂	12.6	67.5	Good
1989	47	♂	12.9	69.0	Good
1990	48	♂	13.2	70.5	Good
1991	49	♂	13.5	72.0	Good
1992	50	♂	13.8	73.5	Good
1993	51	♂	14.1	75.0	Good
1994	52	♂	14.4	76.5	Good
1995	53	♂	14.7	78.0	Good
1996	54	♂	15.0	79.5	Good
1997	55	♂	15.3	81.0	Good
1998	56	♂	15.6	82.5	Good
1999	57	♂	15.9	84.0	Good
2000	58	♂	16.2	85.5	Good
2001	59	♂	16.5	87.0	Good
2002	60	♂	16.8	88.5	Good
2003	61	♂	17.1	90.0	Good
2004	62	♂	17.4	91.5	Good
2005	63	♂	17.7	93.0	Good
2006	64	♂	18.0	94.5	Good
2007	65	♂	18.3	96.0	Good
2008	66	♂	18.6	97.5	Good
2009	67	♂	18.9	99.0	Good
2010	68	♂	19.2	100.5	Good
2011	69	♂	19.5	102.0	Good
2012	70	♂	19.8	103.5	Good
2013	71	♂	20.1	105.0	Good
2014	72	♂	20.4	106.5	Good
2015	73	♂	20.7	108.0	Good
2016	74	♂	21.0	109.5	Good
2017	75	♂	21.3	111.0	Good
2018	76	♂	21.6	112.5	Good
2019	77	♂	21.9	114.0	Good
2020	78	♂	22.2	115.5	Good
2021	79	♂	22.5	117.0	Good
2022	80	♂	22.8	118.5	Good
2023	81	♂	23.1	120.0	Good
2024	82	♂	23.4	121.5	Good
2025	83	♂	23.7	123.0	Good
2026	84	♂	24.0	124.5	Good
2027	85	♂	24.3	126.0	Good
2028	86	♂	24.6	127.5	Good
2029	87	♂	24.9	129.0	Good
2030	88	♂	25.2	130.5	Good
2031	89	♂	25.5	132.0	Good
2032	90	♂	25.8	133.5	Good
2033	91	♂	26.1	135.0	Good
2034	92	♂	26.4	136.5	Good
2035	93	♂	26.7	138.0	Good
2036	94	♂	27.0	139.5	Good
2037	95	♂	27.3	141.0	Good
2038	96	♂	27.6	142.5	Good
2039	97	♂	27.9	144.0	Good
2040	98	♂	28.2	145.5	Good
2041	99	♂	28.5	147.0	Good
2042	100	♂	28.8	148.5	Good
2043	101	♂	29.1	150.0	Good
2044	102	♂	29.4	151.5	Good
2045	103	♂	29.7	153.0	Good
2046	104	♂	30.0	154.5	Good
2047	105	♂	30.3	156.0	Good
2048	106	♂	30.6	157.5	Good
2049	107	♂	30.9	159.0	Good
2050	108	♂	31.2	160.5	Good
2051	109	♂	31.5	162.0	Good
2052	110	♂	31.8	163.5	Good
2053	111	♂	32.1	165.0	Good
2054	112	♂	32.4	166.5	Good
2055	113	♂	32.7	168.0	Good
2056	114	♂	33.0	169.5	Good
2057	115	♂	33.3	171.0	Good
2058	116	♂	33.6	172.5	Good
2059	117	♂	33.9	174.0	Good
2060	118	♂	34.2	175.5	Good
2061	119	♂	34.5	177.0	Good
2062	120	♂	34.8	178.5	Good
2063	121	♂	35.1	180.0	Good
2064	122	♂	35.4	181.5	Good
2065	123	♂	35.7	183.0	Good
2066	124	♂	36.0	184.5	Good
2067	125	♂	36.3	186.0	Good
2068	126	♂	36.6	187.5	Good
2069	127	♂	36.9	189.0	Good
2070	128	♂	37.2	190.5	Good
2071	129	♂	37.5	192.0	Good
2072	130	♂	37.8	193.5	Good
2073	131	♂	38.1	195.0	Good
2074	132	♂	38.4	196.5	Good
2075	133	♂	38.7	198.0	Good
2076	134	♂	39.0	199.5	Good
2077	135	♂	39.3	201.0	Good
2078	136	♂	39.6	202.5	Good
2079	137	♂	39.9	204.0	Good
2080	138	♂	40.2	205.5	Good
2081	139	♂	40.5	207.0	Good
2082	140	♂	40.8	208.5	Good
2083	141	♂	41.1	210.0	Good
2084	142	♂	41.4	211.5	Good
2085	143	♂	41.7	213.0	Good
2086	144	♂	42.0	214.5	Good
2087	145	♂	42.3	216.0	Good
2088	146	♂	42.6	217.5	Good
2089	147	♂	42.9	219.0	Good
2090	148	♂	43.2	220.5	Good
2091	149	♂	43.5	222.0	Good
2092	150	♂	43.8	223.5	Good
2093	151	♂	44.1	225.0	Good
2094	152	♂	44.4	226.5	Good
2095	153	♂	44.7	228.0	Good
2096	154	♂	45.0	229.5	Good
2097	155	♂	45.3	231.0	Good
2098	156	♂	45.6	232.5	Good
2099	157	♂	45.9	234.0	Good
2100	158	♂	46.2	235.5	Good
2101	159	♂	46.5	237.0	Good
2102	160	♂	46.8	238.5	Good
2103	161	♂	47.1	240.0	Good
2104	162	♂	47.4	241.5	Good
2105	163	♂	47.7	243.0	Good
2106	164	♂	48.0	244.5	Good
2107	165	♂	48.3	246.0	Good
2108	166	♂	48.6	247.5	Good
2109	167	♂	48.9	249.0	Good
2110	168	♂	49.2	250.5	Good
2111	169	♂	49.5	252.0	Good
2112	170	♂	49.8	253.5	Good
2113	171	♂	50.1	255.0	Good
2114	172	♂	50.4	256.5	Good
2115	173	♂	50.7	258.0	Good
2116	174	♂	51.0	259.5	Good
2117	175	♂	51.3	261.0	Good
2118	176	♂	51.6	262.5	Good
2119	177	♂	51.9	264.0	Good
2120	178	♂	52.2	265.5	Good
2121	179	♂	52.5	267.0	Good
2122	180	♂	52.8	268.5	Good
2123	181	♂	53.1	270.0	Good
2124	182	♂	53.4	271.5	Good
2125	183	♂	53.7	273.0	Good
2126	184	♂	54.0	274.5	Good
2127	185	♂	54.3	276.0	Good
2128	186	♂	54.6	277.5	Good
2129	187	♂	54.9	279.0	Good
2130	188	♂	55.2	280.5	Good
2131	189	♂	55.5	282.0	Good
2132	190	♂	55.8	283.5	Good
2133	191	♂	56.1	285.0	Good
2134	192	♂	56.4	286.5	Good
2135	193	♂	56.7	288.0	Good
2136	194	♂	57.0	289.5	Good
2137	195	♂	57.3	291.0	Good
2138	196	♂	57.6	292.5	Good
2139	197	♂	57.9	294.0	Good
2140	198	♂	58.2	295.5	Good
2141	199	♂	58.5	297.0	Good
2142	200	♂	58.8	298.5	Good
2143	201	♂	59.1	300.0	Good
2144	202	♂	59.4	301.5	Good
2145	203	♂	59.7	303.0	Good
2146	204	♂	60.0	304.5	Good
2147	205	♂	60.3	306.0	Good
2148	206	♂	60.6	307.5	Good
2149	207	♂	60.9	309.0	Good
2150	208	♂			

TWEEDE BELGISCHE WAARNEMING VAN
CENTROMERUS PERSIMILIS (O.P.-CAMBRIDGE)
(DE VERSPREIDING VAN DEZE SOORT IN EUROPA).

Mark ALDERWEIRELDT
Laboratorium voor Oecologie der Dieren,
Zoögeografie en Natuurbehoud
K.L. Ledeganckstraat 35
B-9000 GENT

1. Inleiding

In het kader van een oecologisch onderzoek van de spinnenfauna van akkeröecosystemen wordt momenteel een intensieve bemonstering van enkele akkertypes te Melle met diverse methodes uitgevoerd. In de winter van 1985-1986 werden vijf mannetjes van Centromerus persimilis (O.P.-Cambridge) met vrije bodemvallen gevangen. De vallen stonden opgesteld in de smalle rand van een perceel waarop in 1985 voedermaïs was ingezaaid. De exacte vangstplaats is gesitueerd in Figuur 1. De exacte vangstdata zijn als volgt : 21.X-05.XI.1985 : 1 mannetje; 05-21.XI.1985 : 2 mannetjes; 21.XI-07.XII.1985 : 1 mannetje; 18.I-05.II.1986 : 1 mannetje.

2. Determinatie

Centromerus persimilis is een zeer kleine Centromerus-soort. De gemiddelde afmetingen die in de literatuur worden gegeven zijn ongeveer 1,25 à 1,50 mm voor de totale lengte. Net zoals bijvoorbeeld bij Centromerus serratus (O.P.-Cambridge), C. dilutus (O.P.-Cambridge) en C. arcanus (O.P.-Cambridge) bezit de tibia van de vierde poot maar één dorsale stekel.

De genitaalorganen zijn van beide sexen voldoende karakteristiek. Het cymbium van de mannelijke palp bezit achteraan een sterke, relatief puntige verhoging die over de tibia van de palp gebogen ligt. Ook het paracymbium is voldoende typisch. Van deze soort zijn o.a. figuren te vinden in LOCKET (1962), LOCKET & MILLIDGE (1953), LOCKET, MILLIDGE & MERRETT (1974), MILLER (1958), THALER (1983) en WIEHLE (1965).

MILLER (1958) spreekt echter van Centromerus strandi Miller, een soort die later met C. persimilis werd gesynonimiseerd (LOCKET, 1962). Volgens de regels van de zoologische nomenclatuur geniet de naam persimilis de voorkeur. Dit wordt door alle latere auteurs gevolgd.

3. Verspreiding

Centromerus persimilis werd nog maar één keer in België gevonden. Het is Rudy Jocqué die op 28.II.1974 op de Kalmthoutse heide een wijfje vangt en deze soort als nieuw voor de Belgische fauna signaleert (JOCQUE, 1977). De vangst te Melle betreft dus de tweede waarneming voor ons land en tevens de eerste vangst van mannetjes.

Opvallend is overigens ook de grote zeldzaamheid van C. persimilis in de rest van Europa. De soort is naast België ook gemeld van de Britse Eilanden, Nederland, Oost-Duitsland, Tsjechoslovakije, Finland, Zweden, Oostenrijk, Zwitserland en Polen. Alle tot nu toe bekende vangsten zijn samengevat in Tabel 1 en op een kaartje ingetekend (Figuur 2).

4. Habitatpreferentie

Het is onmogelijk om uit de weinige habitatopgaven uit de literatuur een éénvormige preferentie af te leiden. De soort werd door MILLER (1937) gevangen in een relatief vochtig bos en in een moeras. Ook KRONESTEDT (1968) vangt C. persimilis op tamelijk vochtige plaatsen met een goed ontwikkelde strooisellaag. De vangst te Kalmthout gebeurde op een stuk gebrande heide (JOCQUE, 1977). De akkerrand waarin wij de soort aantreffen is matig vochtig en heeft een goed ontwikkelde strooisellaag.

5. Fenologie van de levenscyclus

Centromerus persimilis wordt in bodemvallen gevangen van in de herfst tot in de lente. De verdeling van alle vangstgegevens over de maanden van het jaar is als volgt :

S	O	N	D	J	F	M	A	M
IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
1/3	3/0	2/0	1/0	1/0	0/1	5/0	2/2	2/1

6. Collectie

Van de vijf gevangen mannetjes van Centromerus persimilis (O.P.-Cambridge) wordt één mannetje bewaard in de collectie van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen (K.B.I.N.) en één mannetje in de collectie van de Rijksuniversiteit Gent (R.U.G.). De overige drie mannetjes blijven in de privécollectie van de auteur bewaard.

7. Dankwoord

Dank aan het Instituut tot aanmoediging van Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw (I.W.O.N.L.) voor de financiële steun. Dank aan R. BOSMANS voor de hulp bij het opzoeken van literatuur.

8. Referenties

Jocque, R., 1977. Contribution à la connaissance des araignées de Belgique. IV. Biol. Jb. Dodonaea, 45: 141-149.

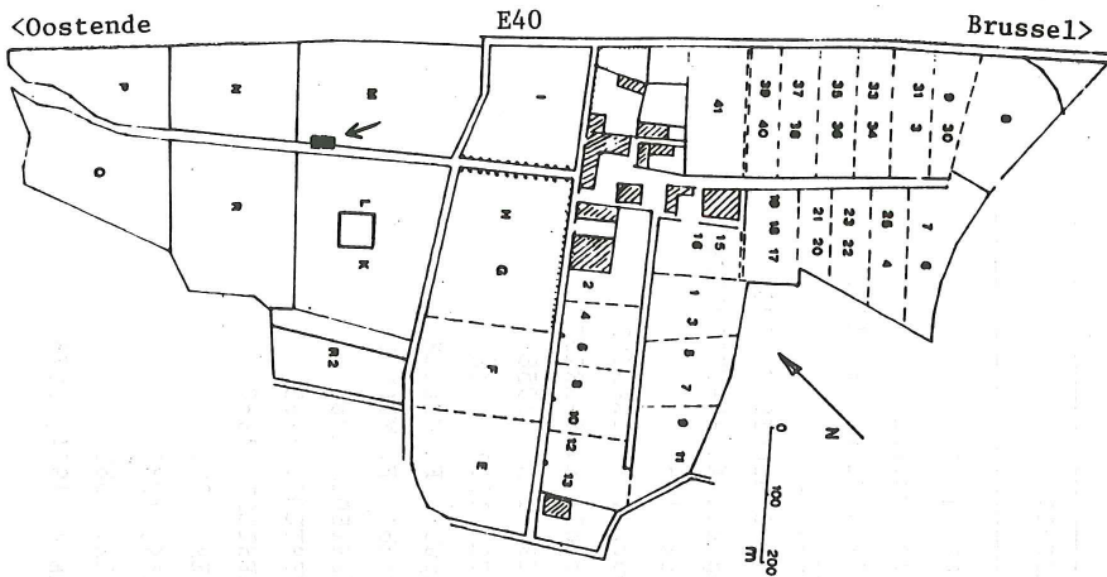
Kronestedt, T., 1968. Notes on the Swedish species of the genus Centromerus F. Dahl (Araneae, Linyphiidae). A faunistic report with ecological remarks Entomol. Ts. Arg., 89(1-2): 111-127.

Locket, G.H., 1962. Miscellaneous notes on Linyphiid spiders. Ann. Mag. Nat. Hist., 13(5): 7-15.

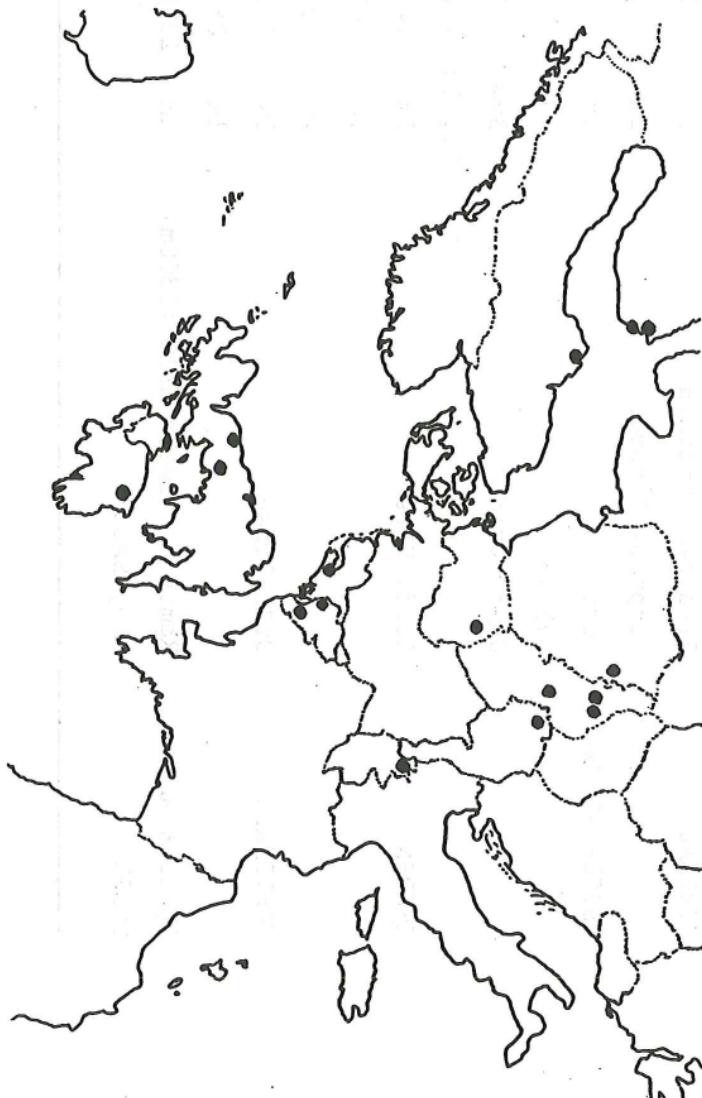
Locket, G.H. & Millidge, A.F., 1953. British Spiders, 2: 1-449, Ray Society

LAND	VINDPLAATS	AANTAL	DATUM	PUBLICATIE
BELGIE	Kalmthout	1w	28.II.1974	JOCQUE, 1977
	Melle	5mm	21.X-07.XI.1985	huidig artikel
BRITSE EILANDEN	Femagh, Carlow, Ierland	1w	1909	LOCKET & MILLIDGE, 1953
	Malham Cove, Yorkshire	1m	.IX.1966	LOCKET, 1962
	Northumberland	w?	-	LOCKET & MILLIDGE, 1953
NEDERLAND	ten zuiden van Amsterdam	1w	.V.1966	ongepubl. A. K.-GESCHIERE
OOST-DUIZSLAND	Oelsa	2m	29.III.1961	WIEHLE, 1965
FINLAND	Parainen, Onttala	1w	21.IV.1968	ongepubl. M. SAARISTO
	Korppoo, Åvensor	2m	27.IV.1968	ongepubl. M. SAARISTO
TSJECHOSLOVAKIJE	Turo	1m	20.X.1936	MILLER, 1937, 1958
	Dubovo	1w	17.XI.1934	MILLER, 1937, 1958
	Olsí, Brno	3ww	21.IX.1964	ongepubl. F. MILLER
ZWEDEN	Lövö, Kårsö	1m, 1w	05.XI.1964	ongepubl. F. MILLER
		1m	14-21.III.1965	KRONESTEDT, 1968
		1m	03-16.V.1965	KRONESTEDT, 1968
OOSTENRIJK		1m	04-22.V.1967	KRONESTEDT, 1968
	Orth-Donau	1w	24.IV-05.V.1972	THALER, 1983
		1m	06.X-26.X.1972	THALER, 1983
ZWITSERLAND	Ramosch, Platta Mala (1300m)	2m	20.III-17.IV.1971	THALER, 1983
	Nowy Sacz			STAREGA, 1974, 1976

TABEL 1 : Bekende vangsten van Centromerus persimilis (O. P.-Cambridge) in Europa.

FIGUUR 1 : situering van de exacte vindplaats van Centromerus persimilis (O. P.-Cambridge) binnen de rijksproefhoeve te Melle.

FIGUUR 2 : verspreiding van Centromerus persimilis (O. P.-Cambridge) in Europa.

London.

- Locket, G.H., Millidge, A.F. & Merret, P., 1974. British Spiders, 3: 1-314, Ray Society, London.
- Miller, 1937. Neue Spinnenarten (Araneae) aus der Cechoslovakischen Republik. II. Festschr. Embr. Strand, 2: 563-570.
- Miller, F., 1958. Beiträge zur Kenntnis der Tschechoslovakischen Spinnenarten aus der Gattung Centromerus Dahl. Acta Societatis Entomologicae Cechosloveniae, 55(1): 71-91.
- Starega, W., 1974. Materialien zur Kenntnis der Verbreitung der Spinnen (Aranei) in Polen. Fragm. Faun., 19: 395-420.
- Starega, W., 1976. Spinnen (Aranei) der Pieninen. Fragm. Faun., 21: 233-330.
- Thaler, K., 1983. Bemerkenswerte Spinnenfunde in Nordtirol (Österreich) und Nachbarländern : Deckennetzspinnen, Linyphiidae (Arachnida : Aranei). Ver. Mus. Ferdinandeum, 63: 135-167.
- Wiehle, H., 1965. Beiträge zur Kenntnis der Deutschen Spinnenfauna. IV. Mitt. Zool. Mus. Berlin., 41(1): 11-57.

DEUXIEME OBSERVATION, EN BELGIQUE, DE CENTROMERUS PERSIMILIS
(O.P.-CAMBRIDGE) (REPARTITION DE CETTE ESPECE EN EUROPE).

Dans le cadre de recherches écologiques d'Araignées des champs, d'intensives récoltes ont été faites à Melle.

Au cours de l'hiver 1985-1986, 5 ♂♂ de Centromerus persimilis (O.P.-CAMBRIDGE) furent capturés dans des pièges placés en bordure d'une parcelle où fut semé, en 1985, du maïs.

L'auteur cite ensuite les dates exactes et signale qu'il s'agit d'une araignée de très petite taille (1,25 à 1,50 mm).

Les organes génitaux des deux sexes sont très caractéristiques.

Comme chez C. serratus (O.P.-CAMBRIDGE), C. dilutus (O.P.-CAMBRIDGE) et C. arcanus (O.P.-CAMBRIDGE), le tibia de la patte IV porte une seule épine dorsale. Miller (1958) cite cependant une C. strandi Miller, espèce qui sera plus tard mise en synonymie par Locket (1962) sous le nom de C. persimilis (O.P.-CAMBRIDGE).

Suivant les règles de la Nomenclature Zoologique, persimilis à la priorité, ceci est d'ailleurs suivi, depuis lors, par tous les auteurs.

Centromerus persimilis n'était connu, en Belgique, que par la capture d'une ♀ à Kalmthout, le 28.II.1974 (R. Jocqué).

La capture à Melle représente donc la deuxième mention de cette espèce en Belgique et en même temps le 1er ♂ trouvé chez nous.

Sa répartition actuelle en Europe se présente comme suit: Grande-Bretagne, Pays-Bas, Allemagne de l'Est, Tchécoslovaquie, Finlande, Suède, Autriche, Suisse et Pologne.

Habitat préférentiel: Peu de renseignements existent dans la littérature au sujet de son habitat préférentielle. Toutefois MILLER (1937) et KRONESTEDT (1968) signalent cette espèce d'endroits humides.

L'exemplaire de Kalmthout provient d'une parcelle de bruyère brûlée à proximité de litière humide.

EEN NIEUWE SOORT VOOR DE BELGISCHE FAUNA

OP DE ANTWERPSE LINKER-OEVER.

Herman VANUYTVEN
Van Asschestraat 83, B-2220 WOMMELGEM

De laatste twee jaar heb ik vooral onderzoek gedaan in een aantal natuurgebieden op de Linker-Scheldeoever, recht tegenover Antwerpen-stad.

Tot hiertoe werden daar 140 soorten verzameld waaronder enkele zeer interessante zoals Zelotes aeneus en Pardosa purbeckensis. Op 13 oktober 1985 vond ik enkele vrouwelijke exemplaren van een Theridionsoort die ik niet kon determineren. Deze spinnen leefden onder stenen die gebruikt worden ter versterking van de Scheldeoever. Omdat de soort niet kon gedetermineerd worden gaf ik haar door aan R. Bosmans. In augustus van 1986 werden, buiten een groot aantal wijfjes, ook enkele mannelijke ex. gevonden.

Door R. Bosmans werd de soort gedetermineerd als Theridion hannoniae DENIS 1944. Bij nazicht echter van enkele buitenlandse exemplaren van de soort T. pyrenaicum Denis 1944, bleek het om dezelfde soort te gaan. Vermoedelijk werd door DENIS een fout gemaakt bij de beschrijving van deze twee soorten en betreft het één soort. Nazicht van de oorspronkelijke exemplaren uit de collectie van Denis moet dit nog bevestigen.

Indien het één soort is wordt de naam Theridion pyrenaicum Denis 1944.

Referentie:

Denis, J., 1944. Sur quelques Theridion appartenant à la faune de France.
Bull. Soc. ent. Fr., 49(9): 111-117.

- - - - -

UNE NOUVELLE ESPECE DE THERIDIIDAE POUR LA FAUNE BELGE.

Capture de 140 espèces d'Araignées sur la rive gauche de l'Escaut, face à la ville d'Anvers. Dans ce nombre, certaines sont très intéressantes telles: Zelotes aeneus et Pardosa purbeckensis.

D'autre part, le 1.X.1985, sous une pierre, récolte d'une ♀ de Theridiidae que l'auteur confia à R. Bosmans aux fins d'identification.

Plus tard, en août 1986, un grand nombre d'exemplaires ♂♂ et ♀♀ de ce Theridiidae furent encore recueillis.

R. Bosmans identifia une première fois ces Araignées comme étant Theridion hannoniae Denis, 1944.

Après avoir examiné quelques exemplaires de Theridion pyrenaicum Denis, de provenance étrangère, il apparut qu'il s'agissait de la même espèce que les exemplaires provenant d'Anvers.

J. Denis aurait commis une erreur en décrivant deux fois la même espèce sous un nom différent.

Ce ne sera qu'après avoir vu les exemplaires de la collection J. Denis que l'on sera définitivement fixé.

Dans le cas où il n'y aurait qu'une seule espèce, il s'agirait alors de Theridion pyrenaicum Denis.

LES PROBLEMES D'IDENTIFICATION DU
GENRE ARANIELLA (ARANEIDAE).

Maurice RANSY

10 rue des Grands Carmes, Bte 7, B-1000 Bruxelles.

Créé par Chamberlin et Ivie en 1942, le genre Araniella qui fait partie de la famille des ARANEIDAE comprend, en Belgique, six espèces (la variété displicata westringi n'est plus admise): A. displicata (HENTZ), A. cucurbitina (CLERCK), A. opistographa (KULCZYNSKI), A. proxima (KULCZYNSKI), A. alpica (L. KOCH) et A. inconspicua (SIMON).

La détermination de quelques espèces peut poser des problèmes, car nous avons relevé des erreurs dans les collections examinées. Pour la facilité, il est utile de sectionner un palpe chez les mâles et de soulever la plaquette de l'épigyne chez quelques femelles.

L'espèce A. displicata présente peu de difficultés, cependant, la représentation de l'épigyne varie selon les auteurs (les figure 1 et 2 d'après LOCKET et MILLIDGE, la figure 3 d'après KULCZYNSKI, la figure 4 d'après ROBERTS et la figure 5 d'après BLANKE).

Pour séparer les trois espèces A. cucurbitina, A. opistographa et A. proxima nous devons bien orienter le palpe des mâles afin d'examiner l'apophyse médiane et l'extrémité du tégulum (les figures 6, 7 et 8 d'après KULCZYNSKI). Chez les femelles, le crochet des épigynes n'est pas toujours aussi nettement différencié (en tout cas entre A. cucurbitina et A. opistographa il doit exister des formes intermédiaires) (les figures 9, 10 et 11 d'après KULCZYNSKI). En soulevant les plaquettes sclérotisées des épigynes, on peut observer une différence à leur extrémité (figures 12, 13 et 14).

Des difficultés surgissent lorsqu'il s'agit de séparer A. alpica et A. inconspicua. Les organes copulateurs des mâles se ressemblent fort (figures 15 et 16 d'après LOCKET et MILLIDGE) mais, en les orientant de façon à observer le tégulum, on se rend compte que celui-ci est plus court chez A. inconspicua (figures 19 et 20 d'après KULCZYNSKI). Les auteurs LOCKET et MILLIDGE signalent également la présence d'un petit tubercule de forme différente sur le coxa de la première paire de pattes (figures 17 et 18 d'après LOCKET et MILLIDGE). La séparation des femelles est aisée si quatre taches claires en avant des filières, du côté ventral sont présentes. Celles-ci ne se trouvent que chez A. alpica (figure 21). Dans son étude sur le genre ARANIELLA R. BLANKE a constaté ceci: l'épigyne de A. alpica laisse apparaître les deux plaquettes sclérotisées de chaque côté du crochet, ce qui n'est pas le cas chez A. inconspicua (figures 22 et 23 d'après BLANKE). Lorsque l'on soulève les plaques des épigynes pour observer leur face interne, on remarque que celles-ci sont plus longues chez A. alpica, elles sont plus proches de la pointe (figures 24 et 25 d'après BLANKE). D'autre part, sur des préparations microscopiques, on peut constater que la forme des receptacula seminis de A. alpica ressemble à celle de reins ou de haricots et est ovale chez A. inconspicua. Les deux autres petits organes latéraux sont plus petits et ronds chez A. alpica.

References:

Blanke, R., 1982. Untersuchungen zur Taxonomie der Gattung ARANIELLA (Araneae, Araneidae). Zool. Scripta, 11(4) : 287-305.

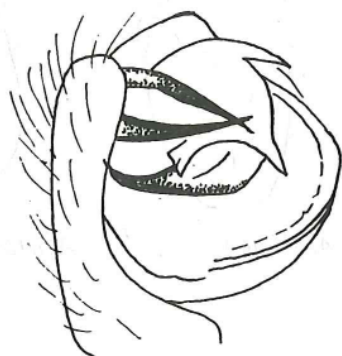
PROBLEMEN BIJ HET DETERMINEREN VAN ARANIELLA-SOORTEN (ARANEIDAE).

Dat het identificeren van een aantal inheemse soorten Araniella's wel degelijk lastig is volgt uit de ontdekking van vergissingen in door ons onderzochte collecties. De tekst en vooral de begeleidende figuren zijn bedoeld om de determinaties in de toekomst te vergemakkelijken. Het is daarbij onontbeerlijk om de mannelijk palp los te maken om ze te kunnen oriënteren in de goede gezichtshoek en om de epigynaire plaat op te heffen.

Voor wat A. displicata aangaat hoeven er geen grote problemen te zijn, ook al wordt de epigyne wel erg verschillend afgebeeld in de literatuur.

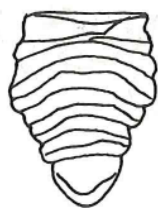
A. cucurbitina, opistographa en proxima kan men pas op naam brengen door het oriënteren van de palpen (♂) en indien de gescleroteerde plaatjes van de epigynen door opheffen zichtbaar worden.

Moeilijker wordt het om A. alpica en inconspicua te onderscheiden van elkaar. De figuren, die dit artikel begeleiden kunnen echter uitsluitend geven indien, ook hier, de ♂ en ♀ copulatieorganen van uit de geschikte hoek worden bekeken. Voor wat de ♀ betreft komt daar nog bij dat soms vier heldere vlekjes voorkomen ventraal en proximaal van de spintepels: indien dit zo is dan gaat het steeds om A. alpica, maar bij afwezigheid van dit kenmerk moet worden beroep gedaan op de andere afgebeelde structuren.

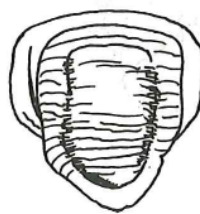
A. DISPLICATA

1

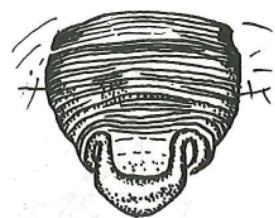
A. DISPLICATA

2

A. DISPLICATA

3

A. DISPLICATA

4

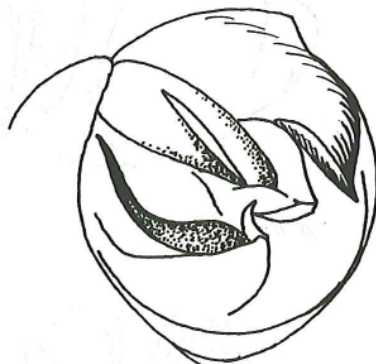
A. DISPLICATA

5

A. CUCURBITINA

6

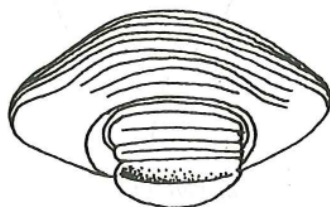
A. OPISTOGRAPHA

7

A. PROXIMA

8

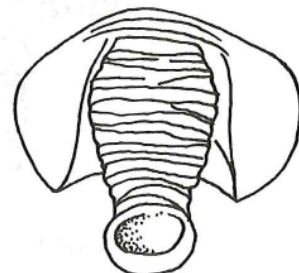
A. CUCURBITINA

9

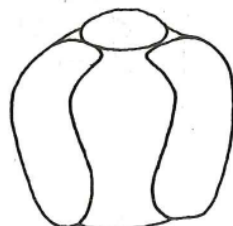
A. OPISTOGRAPHA

10

A. PROXIMA

11

A. CUCURBITINA

12

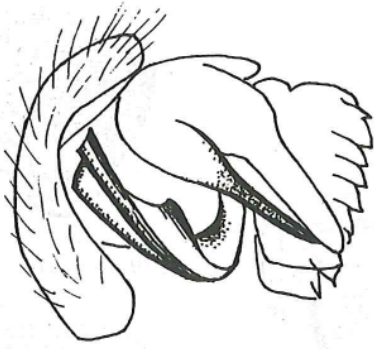
A. OPISTOGRAPHA

13

A. PROXIMA

14

A. ALPICA

15

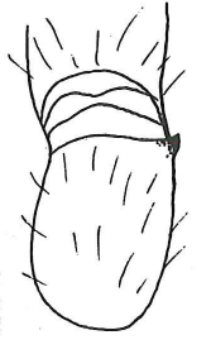
A. INCONSPICUA

16

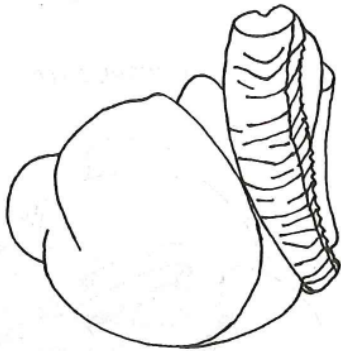

A. ALPICA

17

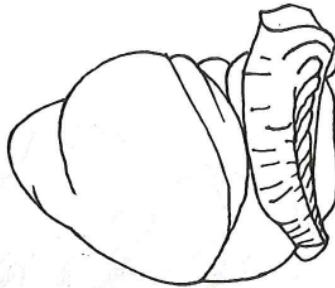

A. INCONSPICUA 18

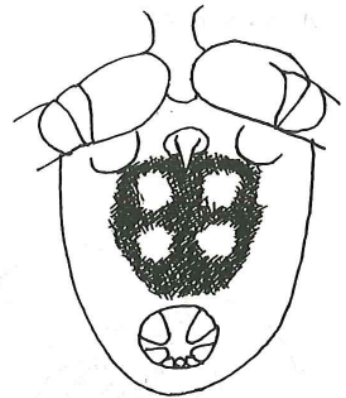
A. ALPICA

19

A. INCONSPICUA

20

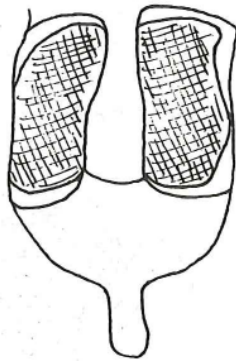
A. ALPICA

21

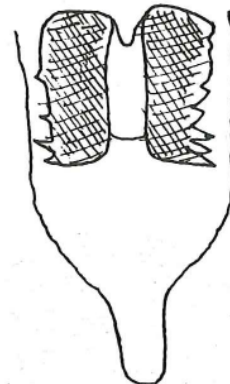
A. ALPICA

22

A. ALPICA

24

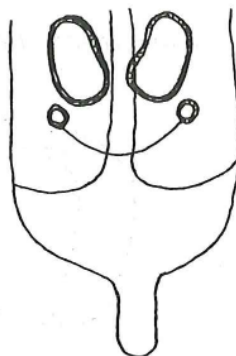
A. INCONSPICUA

25

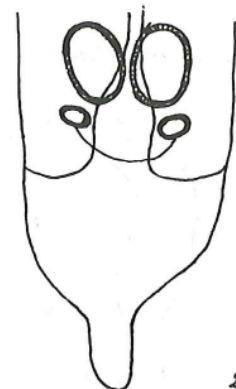
A. INCONSPICUA

23

A. ALPICA

26

A. INCONSPICUA

27

THERIDION INSTABILE (O.P.-CAMBRIDGE)

OPNIEUW WAARGENOMEN IN BELGIË.

Johan & Koen VAN KEER
Oxdonkstraat 14, B-2920 Kapelle-op-den-Bos

Tijdens het leegmaken van bodemvallen in het bos van Aa te Zemst op 24.5.1986 werden ook handvangsten gedaan in de onmiddellijke omgeving, waaronder ook een kogelspin die onder een plastieken emmertje half onder het zand verborgen zat. Na determinatie bleek het om een wijfje van Theridion instabile te gaan die in de Belgische soortenlijst van 1977 aangestipt staat met een asterisk.

Biotoop : Onze vangst werd gedaan aan een zandoever tussen jonge wilgengroei van een dichtbegroeide poel met zeer helder water. De soort schijnt een voorkeur te hebben voor vochtige plaatsen omdat een gemeenschappelijke factor in het habitat uit de diverse localisaties de relatief hoge vochtigheid is. Dit wordt eveneens vermeld door LOCKET en MILLIDGE (1953). De soort wordt steeds op een geringe hoogte boven de grond in grassen, kruiden en andere lage plantengroei aangetroffen.

Wat de verspreiding van Theridion instabile betreft kunnen wij de volgende localisaties geven voor zover ons de gegevens daarover beschikbaar zijn :

- Brabant : Hamme-Mille : 17.6.1972 (1 ♂)
- Limelette : 25.6.1972 (1 ♀, 1 ♂)
- 2.8.1975 (1 ♀)
- Zemst : 24.5.1986 (1 ♀)
- Oost-Vlaanderen : Welle : 5.9.1975 (1 ♀)
- 20.10.1975 (1 ♀)
- Henegouwen : Thuin (Bois du Couriau) 18.6.1972 (1 ♀)
- St. Ghislain (reservaat van Les Marionville) 12.9.1981 (1 ♀)
- Luxemburg : Redu (Becker, 1896)
- Arlon-Fouches (Militair Domein van Lagland) 1.6.1978 (1 ♂)
- Luik : Moha

Uit deze 9 localiteiten blijkt dat het hier gaat om een hoofdzakelijk zuidelijk voorkomende soort, althans voorlopig. Meerdere gegevens zouden kunnen aantonen dat de soort ook in Vlaanderen meer voorkomt dan wordt gedacht. Theridion instabile wordt nooit in grote getale aangetroffen zoals blijkt uit de gegevens. Waarschijnlijk zal het in Zemst ook om een éénmalige vangst gaan daar bij verder grondig onderzoek in het gebied geen andere exemplaren meer werden aangetroffen.

Tenslotte wensen wij Dr. L. Baert, Dr. R. Bosmans en de heer M. Ransy te danken voor de bereidwillige medewerking die zij verleenden om ons de verspreidings-

gegevens te bezorgen.

Referenties :

- Locket, G.H. & Millidge, A.F., 1953. British Spiders. II. Ray Society, London, 1-449.
- Roberts, M.J., 1985. The Spiders of Great Britain and Ireland. I. Atypidae to Theridiosomatidae. Harley, 1-229.
- Kekenbosch, J., Bosmans, R. & Baert, L., 1977. Soortenlijst der Belgische Spinnen. Studiedocumenten van het K.B.I.N., 11: 25 pp.
- Kekenbosch, J. & Ransy, M., 1977. Quelques araignées intéressantes pour la faune belge. Bull. Ann. Soc. r. belge Ent., 113: 248-249.
- Bosmans, R., 1978. Faunistique des araignées de Belgique. Bull. Ann. Soc. r. belge Ent., 114: 38-49.

THERIDION INSTABILE (O.P.-CAMBRIDGE) A NOUVEAU MENTIONNE DE BELGIQUE

1 . de cette espèce a été trouvée, sous un sceau en plastique, dans le bois de Aa à Zemst, le 24.5.1986.

Cette Araignée figurait, avec un astérisque, dans la liste des araignées de Belgique (1977).

L'auteur cite les localités de captures de Theridion instabile en Belgique, avec la remarque que ce Theridion est principalement méridional chez nous, tout au moins en ce qui concerne les données actuelles.

DE FEMORALE KLIEREN BIJ DE
ZODARIINAE (ARANEAE, ZODARIIDAE).

Rudy JOCQUE
Koninklijk Museum voor Midden-Afrika
B-1980 TERVUREN

De vroegere definitie der Zodariidae op basis van de spintepels is verlaten en vervangen door kenmerken als de afwezigheid van de gnathocoxale serrula en de laterale inplanting van de tanden op de tarsale klauwen. De voorlopige herdefinitie van de onderfamilie Zodariinae is gebaseerd op de aanwezigheid van diep ingesneden haren op de poten, het rustgedrag met bouw van een spinselcel bedekt met fragmenten als steentjes of stukjes hout (dit bouwsel wordt hier "iglo" genoemd) en de aanwezigheid van een femorale klier. Deze klier ligt aan het meso-dorsale uiteinde van de femora (I tot III, soms I tot IV) en is te herkennen als een vlekje waarop strek gemodificeerde korte haartjes, aan de voet waarvan zich sekretieporiën bevinden. Het aantal van deze haren kan volgens het genus en de soort variëren van 1 tot 15 (bij Diores). De vorm van de haren loopt uiteen van volledig glad (Suffucia) over haartjes met korte (Diores, Zodarion) of lange baarden (genera indet.) tot gegroefde (genera indet.) of knotsvormige (Heradida) haren. De gegroefde en knotsvormige haren staan in een alveolus die in het laatste geval zeer diep is. Deze haren zouden als functie hebben de door de onderliggende klier geproduceerde stoffen door oppervlaktenspanning over haar oppervlak te verspreiden zodat de verdamping sneller kan gebeuren. De klier komt voor bij beide sexen en bij juvenielen en heeft derhalve waarschijnlijk niets te maken met het voortplantingsgedrag. Aangezien echter van een aantal Zodarion-soorten is geweten dat ze obligaat myrmecofaag zijn wordt verondersteld dat het sekreet tussenkomt in het predatorgedrag. Zodarions kunnen zich inderdaad voortbewegen in de kolonnes van anders agressieve mieren (Cataglyphis sp.) zonder verontrust te worden. Er wordt daarom gedacht aan een afscheiding waardoor de spin door de mieren niet als indringer wordt herkend. Vanuit die verworvenheid zou het voor de spin gemakkelijker zijn zich van de grotere mieren meester te maken. Zodarion nigriceps, endem van Corsica en Sardinië, heeft echter geen femorale klier. Waarschijnlijk heeft ze die secundair verloren omdat ze leeft bij een mier, Messor minor, die tegenover eventuele indringers geen enkel agressief gedrag vertoont.

LES GLANDES FEMORALES CHEZ LES ZODARIINAE (ARANEAE, ZODARIIDAE).

L'ancienne définition des Zodariidae basée sur les filières a été abandonnée et remplacée par des caractères comme l'absence de la serrula gnathocoxale et l'implantation latérale des dents sur les griffes tarsales.

La redéfinition provisoire de la sous-famille Zodariinae est basée sur la présence sur les pattes de poils profondément incisés, le comportement au repos avec la construction d'une cellule soyeuse recouverte de fragments de cailloux et de bois (cette construction ressemble à un igloo), et la présence d'une glande fémorale.

Cette glande se trouve à l'extrémité meso-dorsale du fémur (I à III, parfois I à IV). Il s'agit d'une petite tache prouvée de poils modifiés et courts, aux pieds desquels se trouvent des pores de sécrétion.

Le nombre de poils peut varier, suivant le genre et l'espèce de 1 à 15 (chez Diores). La forme de ces poils est divergente : complètement lisses (Suffucia), avec ébarbure courtes (Diores, Zodarion) ou longues (genre indéterminé.), avec des rainures (genre indéterminé.) ou en forme de massue (Heradida). Les poils rainés ou en forme de massue se trouvent dans une alvéole qui peut être très profonde, comme dans le dernier cas. Ces poils auraient comme fonction de répandre par tension superficielle les substances produites par la glande sous-jacente sur sa surface pour accélérer l'évaporation.

La glande se présente chez les deux sexes aussi bien que chez les juvéniles et n'a probablement rien à voir avec le mode de reproduction. Vu cependant qu'un certain nombre d'espèces du genre Zodarion sont forcément myrmécophages, on suppose que la sécrétion intervient dans le comportement prédateur. Les Zodarion peuvent, en effet, se mouvoir sans être inquiétés dans les colonnes de fourmis d'habitude agressives (Cataglyphis sp.).

On pourrait donc croire à une sécrétion par laquelle l'araignée n'est pas reconnue comme envahisseur par la fourmi. A partir de cet acquis, il serait plus facile pour l'araignée de maîtriser les fourmis plus grandes qu'elles. Zodarion nigriceps (SIMON, 1873), endémique de Corse et de Sardaigne, n'a cependant pas de glande fémorale. Elle l'a probablement perdue secondairement parcequ'elle vit près d'une fourmi, Messor minor, qui ne présente aucune agressivité à l'égard d'envahisseurs éventuels.

DES CTENIDES IMPORTEES EN BELGIQUE

AVEC DES BANANES

Léon BAERT

Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen

Vautierstraat 29

B-1040 BRUSSEL

Cette année deux araignées m'ont été soumises appartenant au genre Phoneutria (araignées des bananes). Elles ont été introduites dans notre pays avec des lots de bananes. Il s'agit d'araignées d'assez grande taille, la longueur du corps atteint 4 cm, les pattes étendues elles mesureraient près de 11 cm. Les araignées de ce genre sont connues pour leur agressivité et leur morsure extrêmement douloureuse, morsure qui peut même être mortelle dans certains cas. Ce sont les seules araignées qui ont comme stratégie de défense l'attaque. De là leur nom brésilien d'aranha armada.

Elles sont de teinte gris-brun et sont facilement reconnaissables aux chélicères recouvertes à l'avant de poils rouges.

Un exemplaire femelle, venant du Nicaragua, a été trouvée le 25.7.1986 dans un magasin de grande surface à Overpelt. Une deuxième femelle provenant de Colombie, a été capturée dans une épicerie à Tienen.

Les bananes sont de nos jours frigorifiées et emballées sous plastique (afin de maintenir la basse température) dans leur pays d'origine. Aucun produit chimique ne semble être utilisé. De ce fait, les araignées vivant à l'intérieur du régime de banane peuvent supporter aisément la traversée. Les personnes qui ont été confrontées avec ses araignées ont eu de la chance qu'elles se trouvaient encore dans un état léthargique.

Le poison est du type protéolithique et les polypeptides actifs du poison sont inactivés par de la trypsine, chymotrypsine ou de la pepsine.

Des symptômes se manifestant directement après la morsure sont des douleurs aiguës, de la hypothermie, sudorèse, tachycardie, augmentation de la tension sanguine et une érection (de dernier symptôme est très significatif chez les enfants). De poison très toxique n'est qu'inoculé en petite quantité lors de la morsure. C'est pour cette raison que les cas mortels sont rares. Ce sont surtout les enfants, les personnes âgées et les personnes de faible constitution qui appartiennent au groupe à risques.

La Phoneutria la plus redoutée est la Phoneutria nigriventer du Brésil. Le nombre d'accidents augmente en hiver alors que les araignées pénètrent à l'intérieur des maisons à la recherche d'un endroit plus chaud. Là elles se cachent dans les chaussures, les vêtements et même sous les draps. Des accidents sont fréquemment rapportés parmi les ouvriers chargeant les bananes dans les bateaux. Quelques cas mortels ont même été cités d'Argentine et de Suisse.

CTENIDAE MET BANANEN INGEVOERD IN BELGIE.

Dit jaar zijn een aantal spinnen het land binnengebracht met bananenvrachten. Het betreft de bananenspin of Phoneutria sp. Het zijn vrij grote spinnen met een lichaamslengte van om en bij de 4 cm, met de poten uitgestrekt 11 cm bereikend. De spinnen tot dit geslacht gerekend zijn berucht om hun uitgesproken aggressiviteit en hun soms dodelijke beet. Het zijn de enige spinnen die werkelijk aanvallen als verdedigingsmechanisme, vandaar hun Brasiliaanse naam "aranha armadeira".

Twee exemplaren geraakten toevallig tot bij mij. Een eerste vrouwelijk exemplaar, afkomstig van Nicaragua, werd op 25.7.1986 bij een grootwarenhuis te Overpelt gevangen. Een tweede vrouwelijk exemplaar, afkomstig van Columbia, werd een maand later door een winkelier in Tienen tussen zijn uitgestalde bananen gevonden.

De bananentrossen worden tegenwoordig ter plaatse (land van herkomst) gekoeld en in plastic gewikkeld (om ze in gekoelde toestand te behouden). Er worden blijkbaar geen chemische stoffen meer gebruikt, zodat de spinnen die in de holle ruimte binnen een bananentros leven, de overzet naar andere landen van Europa kunnen overleven. Er mag gezegd worden dat de mensen die deze dieren gevonden en gevangen hebben geluk hadden dat de spinnen, nog door de koude bevangen, vrijwel inactief waren.

Hun gif is van het proteolitische type en de gifactieve polypeptiden kunnen met trypsine, chymotripsine en pepsine geïnactiveerd worden.

De symptomen welke onmiddellijk na de beet optreden zijn : hevige pijn, hypothermie, sudoresis, tachycardie, verhoogde bloeddruk en erectie (bij kinderen is dit laatste een duidelijk hint voor een Ph. nigriventer beet). Het zeer toxisch gif wordt slechts in kleine hoeveelheden bij de beet ingespoten. Om deze redenen zijn de meeste waargenomen gevallen zelden met dodelijk afloop. Tot de risicogroepen behoren kinderen, bejaarde mensen en mensen met een zwak gestel.

De beruchte Phoneutria is ontegensprekelijk Phoneutria nigriventer (Brazilië). Het aantal gerapporteerde ongevallen neemt toe tijdens de winter, omdat de spinnen in deze periode warmere oorden opzoeken, met het gevolg dat ze de huizen binnendringen. Binnenshuis verstoppen ze zich bij voorkeur in schoenen, kleren en zelfs onder de lakens.

Ongelukken worden regelmatig bij dokwerkers, die instaan voor het transport van de bananen, gerapporteerd. Zo bestaan meldingen van dodelijke ongevallen in Argentinië en Zwitserland.

Referentie :

Schenberg, G. & Pereira Lima, F.A., 1978. Venoms in Ctenidae. In: Arthropod Venmos, handbook of Experimental Pharmacology, 48: 213-245.

DE "CENTRE INTERNATIONAL DE
DOCUMENTATION ARACHNOLOGIQUE (CIDA)"

De CIDA heeft tot hoofddoel de coördinatie te verzekeren van de arachnologische onderzoeken en het groeperen van de verschillende nationale verenigingen. Om de drie jaar publiceren zij de "Annuaire des arachnologistes mondiaux". Dit boekje bevat de namen, adressen en de specialiteit van alle arachnologen in de wereld.

Jaarlijks publiceren zij de lijst van de arachnologische werken in het vorig jaar verschenen of ter perse ingediend. Een boekje van onschatbare waarde. Zij verstrekt de nodige informatie aan haar leden, zodat ze hun onderzoek kunnen vervolledigen en/of verbeteren en stelt hen in staat hun documentatie over een bepaald onderwerp zo volledig mogelijk op te bouwen. Zij verzekert de contacten tussen de specialisten. Zij coöperiert bij de organisatie van het Internationaal Arachnologisch Congres. Zij bezit een bibliotheek met alle arachnologische werken. Deze bibliotheek kan ter plaatse in het "Muséum de Paris" geraadpleegd worden. Het is zo dat elk lid van deze vereniging automatisch twee overdrukken van elk van zijn publicaties naar de CIDA opstuurt.

Elk land wordt in het Internationaal Comité van de CIDA door een correspondent vertegenwoordigd. De correspondent voor België en het Groot Hertogdom Luxemburg is Dr. L. BAERT.

Zijn taak bestaat erin :

- alle informatie, afkomstig van het Comité, over te maken aan de leden;
- het jaarlijks indienen van de lijst der publicaties door Belgische arachnologen geschreven;
- het inzamelen van de lidgelden;
- het introduceren van nieuwe leden.

Het lidgeld bedraagt 80 FF, en elk lid kan gebruik maken van de hierboven vermelde diensten. Geïnteresseerden kunnen zich tot de correspondent wenden. Het aantal leden in België bedraagt 13.

LE CENTRE INTERNATIONAL DE DOCUMENTATION ARACHNOLOGIQUE (CIDA).

Le Centre International de Documentation Arachnologique (CIDA) a pour but essentiel la coordination des recherches en Arachnologie et la liaison entre les différentes Sociétés nationales de cette discipline.

Ses moyens d'action sont :

- la publication triennale d'un Annuaire précisant les noms et adresses des Arachnologistes du monde entier ainsi que les groupes systématiques et les

disciplines auxquels il se consacrent;

- la publication annuelle d'une liste des travaux parus ou sous presse dans l'année en cours.

Liste et Annuaires constituent le bilan de l'activité mondiale en Arachnologie;

- fournir à ses Membres les renseignements nécessaires à la poursuite de leurs travaux et à la mise à jour de leur documentation;

- établir des contacts entre les spécialistes travaillant sur un même sujet ou des sujets voisins;

- coopérer à l'organisation des Congrès internationaux d'Arachnologie.

Chaque pays est représenté dans le Comité International par un correspondant. La Belgique et le Grand Duché du Luxembourg sont représentés par le Dr L. Baert.

Chaque Correspondant a pour tâches :

- de recevoir les informations provenant du Comité permanent et de les diffuser dans le pays ou la région dont il est responsable;

- de transmettre chaque année au Comité permanent la liste des travaux parus ou sous presse dans la région dont il a la charge ou publiés par les Arachnologues de ladite région;

- de collecter les cotisations et de les envoyer au Comité permanent;

- de transmettre au Comité permanent les changements d'adresses et de spécialités ainsi que les demandes d'inscription.

La cotisation est de 80, FF et chaque membre a droit aux services cités ci-dessus. Les intéressés peuvent contacter le Correspondant. Le nombre d'adhérents belges est de 13.

Léon BAERT
Secretaris - Secrétaire
CIDA-Correspondent

H E T X e I N T E R N A T I O N A A L C O N G R E S
T E J A C A (S P A N J E)

Dit jaar werd het Xe Internationaal Arachnologisch Congres door Spanje ingericht. De samenkomst had plaats te Jaca, stadje gelegen in de Spaanse Pyreneeën, van 2 tot en met 7 september 1986.

Er waren 130 arachnologen van 30 verschillende nationaliteiten aanwezig (Australiërs, Noord- en Zuid Amerikanen en Europeanen). België was er door R. JOCQUE, J.P. MAELFAIT, R. BOSMANS en L. BAERT vertegenwoordigd.

De hoofdpunten van het programma bestonden uit :

- een postersessie met een twintigtal posters;

- een tachtigtal lezingen, waarvan sommigen simultaan, verspreid

over 4 werkdagen;

- een dagelijkse uitgebreide lezing betreffende een specifiek thema, n.l. Anatomie, Oecologie, Fysiologie en Ethologie;
- een dagelijkse discussiesessie met als thema's : Anatomie; Oecologie, Fysiologie en Ethologie;
- het vertonen van wetenschappelijke films;
- een excursie naar San Juan de la Pena op de 4de dag.

Het volgend Congres zal plaatsvinden in 1988 te Turku (Finland) met als organisator Pekka Lehtinen.

Léon Baert
Secretaris - Secrétaire

I N H O U D - S O M M A I R E

Notulen van de Algemene Vergadering.....3

Procès-verbal de l'Assemblée Générale.....5

M. JANSSEN. De spinnenfauna in het natuurreservaat "Het Hageven" te Neerpelt, Belgisch Limburg.....9

M. ALDERWEIRELDT. Tweede Belgische waarneming van Centromerus persimilis (O.P. Cambridge) (de verspreiding van deze soort in Europa).....17

H. VANUYTVEN. Een nieuwe soort voor de Belgische fauna op de Antwerpse Linker-Oever:.....23

M. RANSY. Les problèmes d'identification du genre Araniella (Araneidae).....25

J. VAN KEER & K. VAN KEER. Theridion instabile (O.P.-Cambridge) opnieuw waargenomen in België.....29

R. JOCQUE. De femorale klieren bij de Zodariinae (Araneae, Zodariidae).....31

L. BAERT. Des cténidés importées en Belgique avec des bananes.....33

De "Centre International de Documentation Arachnologique (CIDA).....35

Le Centre International de Documentation Arachnologique (CIDA).....35

Het Xe Internationaal Congres te Jaca (Spanje). Verslag.....36

INHOUD - SOMMAIRE

Notulen van de Algemene Vergadering.....	3
Procès-verbal de l'Assemblée Générale.....	5
M. JANSSEN. De spinnenfauna in het natuurreservaat "Het Hageven" te Neerpelt, Belgisch Limburg.....	9
M. ALDERWEIRELDT. Tweede Belgische waarneming van <u>Centromerus persimilis</u> (O.P. Cambridge) (de verspreiding van deze soort in Europa).....	17
H. VANUYTVEN. Een nieuwe soort voor de Belgische fauna op de Antwerpse Linker-Oever.....	23
M. RANSY. Les problèmes d'identification du genre <u>Araniella</u> (Araneidae).....	25
J. VAN KEER & K. VAN KEER. <u>Theridion instabile</u> (O.P.-Cambridge) opnieuw waargenomen in België.....	29
R. JOCQUE. De femorale klieren bij de <u>Zodariinae</u> (Araneae, Zodariidae).....	31
L. BAERT. Des cténidés importées en Belgique avec des bananes.....	33
De "Centre International de Documentation Arachnologique (CIDA).....	35
Le Centre International de Documentation Arachnologique (CIDA).....	35
Het Xe Internationaal Congres te Jaca (Spanje). Verslag.....	36